

Jaarverslag 2025

Stichting Raad van Twaalf
p/a Kunstgebouw
Oude Delft 114
2611 CG Delft
raadvantwaalf@kunstgebouw.nl

Inleiding	3
Organisatie	4
Vergaderingen	4
Brieven en positionering	5
Strategische tafels.....	6
Strategische partners.....	7
Gezamenlijke projecten Raad van Twaalf	8
Ontwikkeling leden Raad van Twaalf	9
Financiën.....	10

Inleiding

Het jaar 2025 begon direct goed met de aankondiging in de Staatscourant dat nieuwe Bestuurlijke Afspraken voor Cultuurbeoefening zijn ondertekend door de minister van OCW, vertegenwoordigers van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO). De drie partijen vinden dat iedereen cultuur moet kunnen beoefenen, want ‘cultuurbeoefening draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling, mentale en fysieke gezondheid, en verbindt mensen’. Het pleidooi van de Raad van 12 dat er meer samenhang nodig is tussen beleidsaanpakken en financiële instrumenten heeft tot een meervoudig actieplan met verkenningen geleid. We zijn enorm blij dat bij alle ambities de cultuurbeoefenaar centraal wordt gezet.

De Raad van Twaalf is op verschillende actief betrokken bij de bestuurlijke afspraken cultuurbeoefening. Strategisch praten we mee in de klankbordgroep, tactisch participeren we in verschillende verkenningen (bijvoorbeeld over de toekomst van Cultuureducatie met Kwaliteit) en uitvoerend hebben we in 2025 onder schouders gezamenlijk gezet onder het vervolg van de VLIAK-regeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Tegelijkertijd hebben we ons strategisch netwerk uitgebreid (bijvoorbeeld met de SPN, waarin de POI's van de bibliotheken samenwerken en met OPEN, waarin de erfgoedhuizen samenwerken).

Ook zijn we een meerjarige samenwerking aangegaan met het Fonds voor Cultuurparticipatie om een digitaal dashboard te realiseren in alle provincies onder de noemer Cultureel Nederland in Kaart. Met het dashboard maken we per gemeente inzichtelijk wat de kansen voor cultuurbeoefening zijn en hoe gemeenten en het Fonds hier beter op kunnen aansluiten.

We hebben onze rol als verbindende schakel tussen landelijk beleid en de regionale praktijk verder verstevigd. De samenwerking tussen de provinciale steuninstellingen kreeg meer vorm én ambitie. Dit jaar stond in het teken van het versterken van de gezamenlijke koers, het vergroten van de impact in nationale beleidsprocessen en het ontwikkelen van gezamenlijke projecten.

De Raad werd steeds nadrukkelijker betrokken bij landelijke vraagstukken en strategische tafels. Tegelijkertijd werd intern gewerkt aan de doorontwikkeling van de samenwerking, met aandacht voor rolverdeling, governance en gezamenlijke positionering richting de toekomst.

Met trots en tevredenheid blik ik terug op een jaar waarin de Raad van Twaalf zich verder heeft ontwikkeld als hecht en krachtig samenwerkingsverband. We hebben elkaar als leden nog beter weten te vinden, onze samenwerking verdiept en onze positie als interprovinciale partner binnen de Bestuurlijke Afspraken Cultuurbeoefening verder versterkt. Vanuit verschillende perspectieven en regionale belangen zijn we steeds in staat geweest het gezamenlijke doel voorop te stellen. Die focus op samen heeft ons niet alleen sterker gemaakt, maar vormt ook de basis voor de resultaten die we het afgelopen jaar hebben bereikt.

Marieke Vegt
Voorzitter

Organisatie

De Raad van Twaalf is een interprovinciaal samenwerkingsverband van 13 provinciale steunorganisaties cultuureducatie en/of cultuurparticipatie. De Raad is een stichting met een bestuur bestaande uit:

- Marieke Vegt, voorzitter
- Ester van de Haar, secretaris
- Pim Luiten, penningmeester

Het bestuur wordt ondersteund door Quirine Landwehr, die het bestuurssecretariaat invult. De inhoudelijke thema's zijn onderling met de bestuurders van de 13 verbonden organisaties verdeeld. Ook managers en medewerkers zijn hierbij betrokken, waardoor de Raad goed gevoed wordt vanuit de praktijk.

Vergaderingen

In 2025 kwam de Raad van Twaalf regelmatig bijeen in verschillende vormen:

- 3 korte vergaderingen
- 4 langere (inhoudelijke) vergaderingen
- 1 tweedaagse (in Haarlem, met nadruk op strategische verdieping)

De vergaderingen vonden plaats op 16 januari, 5 februari, 6 maart, 9 april en 6 juni 2025, gevolgd door de tweedaagse op 19 en 20 september in Noord-Holland en de vergaderingen van 4 november en 11 december 2025. De korte overleggen vonden online plaats; de inhoudelijke vergaderingen waren live in Utrecht, afwisselend bij het LKCA, het FCP en Cultuurconnectie. De Raad werd voorgezeten door Marieke Vegt, met Ester van de Haar als secretaris en met ondersteuning van Quirine Landwehr.

Tijdens de vergaderingen werden diverse **stakeholders** uitgenodigd, waaronder vertegenwoordigers van:

- IPO
- Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP)
- LKCA
- Platform ACCT

De **belangrijkste onderwerpen** op de agenda waren:

- toekomstambities en positionering van de Raad van Twaalf
- landelijke beleidsontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie
- samenwerking met strategische partners
- gezamenlijke projecten en data-gedreven werken
- de rol van cultuur binnen het sociaal domein

Tijdens de juni-vergadering bij het LKCA en de tweedaagse in september vonden daarnaast strategische AI-sessies plaats, zowel voor bestuurders als voor medewerkers.

Brieven en positionering

In 2025 heeft de Raad van Twaalf actief bijgedragen aan beleidsontwikkeling via gesprekken en schriftelijke input. Belangrijke bijdragen waren onder meer:

- input op bestuurlijke afspraken cultuurbeoefening 2025–2028
- bijdrage aan gesprekken over de landelijke ondersteuningsinfrastructuur (o.a. via Blue Yard)
- verdere uitwerking van leidende principes in de samenwerking met het LKCA
- positionering rond de toekomst van cultuurbeoefening richting 2029
- lidmaatschap van Kunsten '92 sinds 24 februari 2025, met opname van de Raad in het pamflet 'Zet cultuur op de agenda' richting de gemeenteraadsverkiezingen van 2026
- het op schrift stellen en delen van de gezamenlijke toekomstambitie van de Raad met strategische partners als IPO en het LKCA
- De Raad profileerde zich steeds duidelijker als gesprekspartner op strategisch niveau en als vertegenwoordiger van de provinciale infrastructuur.

Strategische tafels

Leden van de Raad van Twaalf namen actief deel aan diverse strategische tafels en landelijke trajecten, waaronder:

- **Bestuurlijke afspraken cultuurbeoefening** (OCW, IPO, VNG en sectorpartners) (namens de Rv12: voorzitter Marieke Vegt; de afspraken lopen 2025–2028)
- **Stuurgroep Amateurkunst** (; namens de Rv12: Ruud van Eeten)
- **Platform ACCT** (arbeidsmarktpositie, fair pay en tarieventools) (namens de Rv12: Marieke Vegt;)
- **Werkgroepen en denktanks cultuureducatie en participatie** (namens de Rv12: Astrid Honing; o.a. het Platform Cultuureducatie en -participatie van Kunsten '92)
- **Versterkingsagenda GALA/SPUK/BRC** (namens de Rv12: Pim Luiten)
- **Nationale Agenda Arts in Health** (Ester van de Haar trekt het werkpakket Beleid; focus op ouderen en de gemeenteraadsverkiezingen 2026)

Belangrijke thema's binnen deze tafels waren:

- versterking van de infrastructuur voor amateurkunst
- betere verbinding tussen cultuur en het sociaal domein
- duurzame verankering van cultuureducatie
- verbetering van arbeidsvoorwaarden in de sector

De Raad bracht hierbij structureel de provinciale praktijk in en droeg bij aan landelijke beleidsvorming.

Strategische partners

IPO

De samenwerking met IPO werd intensiever. Er werd gezamenlijk gewerkt aan:

- De betekenis van de bestuurlijke afspraken cultuurbeoefening in de provincies
- vraagstukken rond subsidiestromen (aansluiting landelijk, provinciaal en lokaal) en versterking van de infrastructuur ten behoeve van alle cultuurbeoefenaars
- positionering van provincies binnen het cultuurbestel

De gedeputeerde en de beleidsadviseur sloten aan bij de Rv12-overleggen; IPO wil structureel met de Raad oplijnen.

Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP)

De samenwerking met FCP kreeg een concrete invulling in projecten zoals:

- Regiomakelaars (pilot en voorbereiding landelijke uitrol)
- Fonds in de Regio
- Cultureel Nederland in Kaart

Met de nieuwe FCP-directeur voerde de Raad in het kader van haar eerste honderd dagen een rondetafelgesprek over integrale samenwerking in het stelsel. Het programma Fonds in de Regio bestaat uit de deelprojecten Regiomakelaars en Data & Dashboard.

LKCA

Met het LKCA werd gewerkt aan:

- leidende principes voor samenwerking
- afstemming over rollen en taken in de ondersteuningsinfrastructuur
- kennisdeling en monitoring

Tegelijkertijd waren er ook aandachtspunten rond rolverdeling en afstemming, die in 2025 expliciet zijn besproken.

In gesprekken met de directeur en de manager Advies van het LKCA sprak de Raad de wens uit om meer eigen innovatie en ondersteuning op te pakken. Een voorbeeld hiervan is een eigen medewerkersdag van de Raad van Twaalf. Afgesproken is dat de directeur van het LKCA en de voorzitter van de Raad van Twaalf elkaar voortaan elke drie weken kort online spreken.

Gezamenlijke projecten Raad van Twaalf

In 2025 werkte de Raad aan een aantal belangrijke gezamenlijke projecten:

Cultureel Nederland in Kaart (CNiK)

- Samenwerking tussen Rv12 en FCP gestart (overeenkomst november 2025)
- Ontwikkeling van een landelijk dashboard voor cultuurdata: CNiK
- Werving van een tijdelijke projectleider voor CNiK
- Intensieve samenwerking met landelijke partners zoals Boekman en DEN
- Samenwerkingsovereenkomst getekend op 18 november 2025; bestuurlijk aanspreekpunt binnen de Raad is Reinier Gerritsen
- Gezamenlijke communicatie over de samenwerking gestart op 26 november 2025

Regiomakelaars / Fonds in de Regio

- Pilotfase afgerond en voorbereiding op landelijke uitrol
- Versterking van regionale samenwerking en ondersteuning
- Vier pilotregio's, na ruim acht maanden geëvalueerd door Terra Nova Partners in Onderzoek); landelijke opschaling voorzien begin 2026

EVI (monitoring CmK)

- Doorontwikkeling naar EVI 3.0
- Verbeterde dataverzameling en landelijke analyse maar te veel traagheid in het proces
- Voorbereiding op bredere inzet en beheer
- Overleg met de onderzoekers over de kwaliteit van de analyse na aanpassing van de vragenlijst

1 Sociaaldomein

- Doorontwikkeling van het platform 'Samenwerken met Cultuur'
- Samenwerking tussen meerdere provinciale instellingen
- Opbouw van een community rond cultuur en sociaal domein

Arts in Health

- Ontwikkeling van een publiekscampagne (incl. documentaire)
- Stakeholderanalyse en beleidsverkenning
- Focus op gemeenteraadsverkiezingen 2026

Gezamenlijke aanvraag amateurkunstondersteuning (VLIAK)

- Definitieve gezamenlijke tekst met een gemeenschappelijke ambitie over de twaalf provinciale aanvragen heen
- Jelle Verschuur (Rijnbrink) aangesteld als strategisch coördinator; sinds 22 mei een gezamenlijk Teams-kanaal voor de kartrekkers
- Eerste gesprekken met OCW, FCP en LKCA over de vervolgregeling vanaf 2026

Deze projecten illustreren de groei van de Raad van Twaalf naar een uitvoerende en verbindende rol op landelijke schaal.

Ontwikkeling leden Raad van Twaalf

Binnen de Raad was sprake van:

- verdere intensivering van de samenwerking tussen leden
- groeiende betrokkenheid van medewerkers via gezamenlijke programma's
- voorbereiding op een vernieuwde organisatiestructuur
- de eerste Medewerkersdag op 30 oktober 2025 in Utrecht — een groot succes en het startpunt van een nieuwe fase, met steeds een bestuurder, een manager en een medewerker uit drie verschillende organisaties
- een werkgroep inrichting samenwerking (Martine Spanjers, Hans Schouwenberg en Jelle Verschuur) die de bestuurders adviseerde over organisatiestructuur, informatiestromen en een jaarlijkse medewerkersdag
- de opvolging van Appie Alferink door Martine Spanjers (ZIMIHC) als lid van de Raad

In 2025 werd een belangrijke stap gezet richting:

- heldere werkafspraken en governance]
- een strategische herijking (met externe begeleiding in 2026)

De strategische herijking krijgt vorm in een live toekomstsessie op 3 februari 2026 onder leiding van Thomas van Dalen, voorbereid door een interne werkgroep (Ester van de Haar, Mireille de Groot, Marleen Lamers en aanvankelijk Appie Alferink) en een externe werkgroep (Marieke Vegt, Ruud van Eeten, Josje de Regt en Reinier Gerritsen).

Financiën

Vanwege de intensiverende samenwerking binnen de Rv12 is in 2025 voor het eerst met een formele begroting gewerkt.

Uitgaven 2025	Begroot	Realisatie
		incl btw
Organisatiekosten	€ 7.350	€ 8.041
Medewerkersdag	€ 10.000	€ 8.890
Themameeting AI	€ 2.500	€ 2.486
Lunch bij vergaderingen	€ 650	€ 605
Tweedaagse themasessie	€ 1.000	€ 1.054
Totaal	€ 21.500	€ 21.076

De inkomstenzijde bestond uit bijdragen van alle leden. Voor grote leden betrof dit € 1.900 en voor kleine leden € 1.100.

De verblijfskosten van de tweedaagse bijeenkomst zijn direct verrekend met de deelnemers.

De kosten van coördinatie van gezamenlijke VLIAK-aanvraag en activiteiten zijn direct verrekend met de VLIAK-budgetten.

In de vergadering van 11 december 2025 is de begroting 2026 vastgesteld

BEGROTING 2026	Begroot
	incl btw
Organisatiekosten	€ 8.250
Lunch bij reguliere vergaderingen	€ 500
Medewerkersdag	€ 10.000
Externe begeleiding van 1 Rv12-vergadering	€ 5.000
Onvoorzien	€ 5.000
Totaal budget	€ 28.750

De inkomstenzijde bestaat wederom uit bijdragen van alle leden. Voor grote leden betreft dit € 2.500 en voor kleine leden € 1.750.

In de aanloop naar 2026 is een eigen bankrekening geopend. Beheer en administratie wordt uitgevoerd door de afdeling Financiën van VRIJDAG/Kultuurloket.